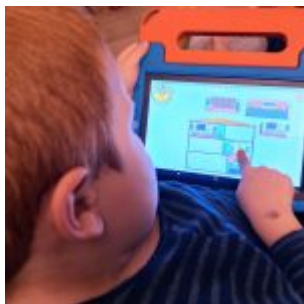

Susipažinkite: interaktyvus įrankis mokytis lietuvių kalbos „Dandelina eina į mokyklą“

Smagu pasidžiaugti neseniai pasibaigusio tarptautinio projekto „Pasiruošk į mokyklą“ (angl. „Get ready for school“) rezultatu - edukacine programėle 4-7 metų vaikams. Programėlė telefonui „Dandelina eina į mokyklą“ (angl. „Dandelin School“) skirta mokytis 4 kalbų: lietuvių, lenkų, slovėnų ir vokiečių (iš šių šalių buvo projekto partneriai), o instrukcijos galimos net 9 kalbomis: ne tik minėtomis, bet taip pat ir anglų, rusų, ukrainiečių, turkų ir kroatų.

Kristina Jakaitė-Bulbukienė (Vilniaus universitetas)

Programėlės pirminė idėja buvo padėti imigrantų vaikams mokytis šalies ir mokyklos kalbos, todėl ir pasirinktos instrukcijų kalbos buvo pagal didžiausias pastarųjų metų imigrantų grupes partnerių šalyse. Tačiau, be jokios abejonės, ji gali būti naudojama plačiau – visur, kur tik vaikai mokosi šių kalbų ir kur jiems praverčia galimos instrukcijų kalbos.

Pagrindinė programėlės herojė Dandelina ir draugai

Programėlė skirta mokytis mokyklai reikalingų žodžių, susipažinti su kalbos skambesiu, panirti į ją. Vaikai linksmi mokysis ar pasikartos žodžius šiomis temomis: daiktai kuprinėje; daiktai klasėje; mokykla ir kelias į mokyklą; skaičiai, spalvos ir formos; metų laikai ir apranga; jausmai ir kt. Programėlė sukurta savarankiškam vaiko mokymuisi, tačiau ji gali būti naudojama ir darželių, pradinių klasių mokytojų, taip pat užsienio lituanistinių (ir kitų mokomų kalbų) mokytojų pristatant temą, kartojant žodžius ar pasiūlant atlikti užduotis namuose. Svarbu atkreipti dėmesį, kad vaizdo įrašus iš programėlės galima pasižiūrėti atskirai.

Programėlėje remiamasi „panardinimo“ principu, tad vaikas girdi ne tik tikslinius žodžius, kurių mokoma, bet ir kitus žodžius, frazes. Tikimasi, kad tinkamas pagal amžių programėlės greitis (būtent tai skiria edukacines programėles nuo žaidimų, kuriuose vaizdai keičiasi per greitai), patrauklūs ir smagūs piešiniai, malonūs balsai (lietuvišką versiją įgarsino profesionalūs aktoriai), aiškus siužetas ir linksmi nutikimai išlaikys vaikų dėmesį, padės išmokti žodžių, o kalbos skambesys jiems bus savas. Džiugu pastebėti, kad programėle jau labai aktyviai naudojasi užsienio lietuviai: gauname atsiliepimų ir iš JAV, ir iš Kolumbijos, ir iš Švedijos – iš viso plataus pasaulio.

Reikia pripažinti, kad kuriant programėlę susidurta su nemažai iššūkių. Programėlės apimtis riboja ir mokomų žodžių, ir frazių skaičių, tad reikėjo atrinkti pačius naudingiausius ir reikalingiausius, su vaiko gyvenimu susijusius žodžius. Antras nemažas iššūkis – susiderinimas tarp šalių ir skirtingų kalbų taip, kad programėlėje pateikiama medžiaga tiktų skirtingoms kalboms mokytis. Trečias – ribotos galimybės ar jų nebuvimas bent iš dalies parodyti kalbos sistemą (pavyzdžiui, visų būdvardžio giminių galūnes).

Be to, per projektą parengtos gairės tėvams ir mokytojams, kuriose rašoma apie tai, kaip derinti šeimos ir valstybės kalbą, kaip ugdyti dvikalbį vaiką, rašoma apie įvairius tėvams ir mokytojams iškylančius jausmus, taip pat iššūkius ir jų

sprendimo būdus. Taip pat siūloma kalbos lavinimo užduočių ir žaidimų, kuriuos galima išsispausdinti ir pažaisti gyvai, o telefoną padėti į šalį.

Naudingos nuorodos:

Programėlė: „Dandelin School“: <https://eduskills.plus/grfs> (atsisiuntę programėlę pasirinkite, kokios kalbos mokysitės ir kokia bus instrukcijų kalba).

Vaizdo įrašai: <https://eduskills.plus/grfs/videos>.

Gairės tėvams ir pedagogams apie dvikalbystę:
<https://eduskills.plus/grfs/guidelines>.

Kalbiniai žaidimai: <https://eduskills.plus/grfs/games>.

Projektą „Get Ready for School – App-based Vocabulary Training for Families“ (2021–2024 m.) finansavo Europos Sąjunga pagal Erasmus+ programą KA220-ADU – Cooperation partnerships in adult education. Projekto partneriai Lietuvoje – dr. Eglė Vaisėtaitė-Žiūkė ir dr. Kristina Jakaitė-Bulbukienė iš Vilniaus universiteto.